

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.5.2015
COM(2015) 250 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA CENTRALBANKEN, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN, REGIONKOMMITTÉN OCH EUROPEISKA
INVESTERINGSBANKEN**

Europeiska planeringsterminen 2015: landsspecifika rekommendationer

1. INLEDNING

Tillväxten är på väg tillbaka till EU genom att de europeiska ekonomierna gynnas av många faktorer samtidigt. Oljepriserna är förhållandevis låga, den globala tillväxten är stadig, euron har fortsatt att minska i värde och den ekonomiska politiken i EU främjar tillväxt. Kommissionen spår i sin senaste ekonomiska prognos den 5 maj 2015¹ att BNP kommer att växa med 1,8 % i EU som helhet (1,5 % i euroområdet) under 2015 och räknar med att tendensen förstärks till 2,1 % under 2016 (1,9 % i euroområdet).

Dessa positiva tendenser är dock främst kortfristiga. EU har fortfarande grundläggande svagheter att dras med till följd av krisen och den trendmässigt låga tillväxt som rådde redan före krisen. Läget på arbetsmarknaden håller visserligen på att förbättras, inte minst på grund av flera medlemsstaters reformer under de senaste åren, men arbetslösheten är fortfarande alldeles för hög (9,6 %). Fattigdomen och utanförskapet har ökat. Den höga offentliga och privata skuldsättningen hämmar fortfarande investeringar och tillväxt i ett klimat av långvarigt låg tillväxt och låg inflation. I en del medlemsstater är andelen nödlidande banklån hög och fortfarande ökande. Ett stort investeringsunderskott på uppskattningsvis mer än 300 miljarder euro har ansamlats de senaste sex åren, och det har skadat den inhemska efterfrågan på kort sikt och den potentiella tillväxten på medellång och lång sikt. Tendensen till avmattad produktivitetstillväxt har ännu inte vänts, och den åldrande befolkningen kommer att få stora konsekvenser för framtidens arbetskraft.

Större satsningar krävs för att råda bot på de här svagheter och bygga upp en motståndskraftig, balanserad återhämtning som är varaktig även på sikt.

Sedan den nuvarande kommissionen tillträdde har den lagt fast en målmedveten, långtgående ekonomisk och social agenda och har rationaliserat den europeiska planeringsterminen till de allra viktigaste prioriteringarna. I sin årliga tillväxtöversikt 2015² lade kommissionen fram tre punkter för den ekonomiska politiken på EU-nivå: en samordnad satsning på investeringar, ny fart åt strukturreformerna och en ansvarsfull budgetpolitik.

De landsspecifika rekommendationerna 2015 och den nya rekommendationen för euroområdet inriktas därför på tillväxtfrämjande faktorer som kan bidra till att göra återhämtningen långvarig och förebygga trög tillväxt när den tillfälliga medvinden vänder. Inriktningen är som följer:

- Investeringar för att göra framtidens tillväxt hållbar. Detta förutsätter att man avlägsnar finansieringshinder och andra hinder för investeringsprojekt och snabbt genomför investeringsplanen för Europa.
- Långtgående strukturreformer av varu-, tjänste- och arbetsmarknaderna ska bidra till ökad produktivitet och konkurrenskraft och mer investeringar. De här reformerna ska stärka sysselsättningen och tillväxten och därigenom bidra till att välståndet fördelas bättre. Reformerna av finansmarknaderna ska ge stöd till en långsiktig omställning av ekonomin, förenkla tillgången till finansiering av investeringar och minska de negativa konsekvenserna av skuldsaneringarna i inom bankväsendet och den offentliga och privata sektorn.

¹ Kommissionens vårprognos 2015, 5 maj 2015:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2015/pdf/ee2_en.pdf

² COM(2014) 902 final, 28.11.2014. Prioriteringarna återspeglas också i de integrerade riktlinjerna COM(2015) 98 och COM (2015) 99.

- Avvägningar mellan kortsiktig stabilisering och långsiktig hållbarhet. För euroområdet är den nuvarande neutrala budgetpolitiken visserligen i stort sett ändamålsenlig, men medlemsstater med höga underskott eller stora skulder måste satsa mer på att få sin ekonomi hållbar och medlemsstater med utrymme i budgeten bör agera till stöd för produktiva investeringar. Ändringar av de offentliga finansernas sammansättning bör gå ut på att främja tillväxt.
- Bättre sysselsättningspolitik och socialt skydd för att aktivera, stödja och skydda människor och garantera starkare social sammanhållning som en förutsättning för hållbar ekonomisk tillväxt.

2. DEN NYA MODELLEN: EN RATIONALISERAD EUROPEISK PLANERINGSTERMIN

Kommissionen har infört ett antal ändringar av den europeiska planeringsterminen 2015. Ändringarna är utformade för att stärka inriktningen på de högsta prioriteringarna för medlemsstaternas åtgärder, verka för att rekommendationerna genomförs i större utsträckning och öka delaktigheten på nationell nivå, med arbetsgivare, arbetstagare och andra berörda. Några av ändringarna:

- Färre prioriteringar i den årliga tillväxtöversikten.
- Kommissionens landsspecifika bedömningar och bedömning av euroområdet offentliggörs tre månader tidigare än förr, för att tjäna som underlag för diskussioner innan slutsatser dras. För de medlemsstater där förfarandet vid makroekonomiska obalanser krävde en fördjupad granskning inarbetades den i landsrapporten.
- Intensivare utåtriktad verksamhet genom kontakter på politisk nivå och djupare diskussioner mellan kommissionens ledamöter, medlemsstaternas myndigheter och arbetsmarknadens parter om hur tidigare rekommendationer genomförts och vilka områden som kan bli aktuella för framtida rekommendationer.

Dessa ändringar har i stort sett välkomnats av de inblandade. Särskilt medlemsstaterna har ställt sig bakom att planeringsterminen får starkare fokus på ett begränsat antal prioriteringar och utmaningar. De uppskattade att den integrerade landsbedömningen lades fram tidigt så att de fick tillfälle att föra en mer ingående dialog om kommissionens konstateranden. En diskussion om utmaningarna i euroområdet ägde rum inom Eurogruppen i april, och där instämde man i stort sett i kommissionens rapport.

Europaparlamentet har antagit tre betänkanden på eget initiativ om Europeiska planeringsterminen: ett betänkande om den årliga tillväxtöversikten 2015³, ett betänkande om sysselsättning och sociala aspekter i den årliga tillväxtöversikten 2015⁴ samt ett betänkande om styrning av den inre marknaden inom den europeiska planeringsterminen för 2015⁵. Europaparlamentet anordnade dessutom en parlamentsvecka i Bryssel där ledamöter av Europaparlamentet och de nationella parlamenten sammanträdde för att dryfta ekonomiska, sociala och budgetpolitiska frågor.

³ P8_TA(2015)0067.

⁴ P8_TA(2015)0068.

⁵ P8_TA(2015)0069.

Arbetsmarknadens parter diskuterade analysen av medlemsstaternas ekonomiska situation i landsrapporterna, både på EU-nivå och nationell nivå, bl.a. vid det sociala trepartstoppmötet för tillväxt, sysselsättning och investeringar den 9 mars 2015.

Kommissionen har fortsatt att rationalisera processen i och med de landsspecifika rekommendationerna för 2015. Antalet rekommendationer har minskat avsevärt, så att man koncentrerar sig på de viktiga makroekonomiska och sociala frågor som kräver insatser av medlemsstaterna i närtid.

3. NY INRIKTNING

I planeringsterminen 2015 har kommissionen bedömt hur medlemsstaternas lyckats genomföra fjolårets landsspecifika rekommendationer, och har lagt tonvikten i rekommendationerna för 2015 på de områden som är centrala för en varaktig återhämtning.

Som framgår av landsrapporterna har medlemsstaterna överlag gjort framsteg med att åtgärda de problem som utpekats i de landsspecifika rekommendationerna för 2014–2015 (se tabell i bilagan). De nationella reformprogrammen och konvergens- och stabilitetsprogrammen visar dock att medlemsstaterna har olika ambitionsnivåer när det gäller att gå vidare med reformerna.

Det är visserligen uppmuntrande att se framsteg på en del områden, men det är oroande att se begränsade eller inga framsteg på andra områden som utgör allvarliga flaskhalsar för investeringar, t.ex. i fråga om att öka konkurrensen på varu- och tjänstemarknaderna eller ändra regelverket. Strukturellreformerna är inriktade på strukturella flaskhalsar. De kan därför stärka potentialen för tillväxt och nya jobb, normalt på medellång och lång sikt. Men de kan också stärka förtroendet och trovärdigheten på kort sikt, något som är särskilt relevant för investeringsbeslut. Det innebär att förutom de långsiktiga effekterna kan strukturellreformerna också stärka efterfrågan i närtid.

Satsa på det viktigaste

Tillväxtöversikten för 2015, rapporten om förvarningsmekanismen, landsrapporterna och de ekonomiska prognoserna⁶ visar att ett antal makroekonomiska obalanser håller på att korrigeras, men att det fortfarande finns stora risker i vissa medlemsstater. Det är bland annat fråga om hög offentlig och privat extern skuldsättning, även om bytesbalanserna har förbättrats. Att stärka exportpotentialen förblir något som flera medlemsstater skyndsamt måste ta itu med. Samtidigt dras andra medlemsstater med låga investeringar trots utrymme i budgeten. Hög offentlig skuldsättning fortsätter att vara ett problem.

Sysselsättningen har återhämtat sig snabbare och starkare än väntat. Det beror antagligen på de positiva effekterna av återhållsamma lönekrav och den senaste tidens arbetsmarknadsreformer. Det tar dock tid innan reformer får genomslag i form av nya jobb. Det är en förklaring till varför arbetslösheten fortfarande är hög, och det drabbar särskilt ungdomar och långtidsarbetslösa. Detta gör att en negativ social utveckling biter sig fast, och leder ofta till ökande fattigdom och utanförskap.

⁶ Se fotnot 1.

EU och medlemsstaterna har insett att investeringarna behöver få en skjuts framåt. Svaret på kommissionens initiativ till Europeiska fonden för strategiska investeringar har varit positivt, och flera medlemsstater (Tyskland, Spanien, Frankrike Italien, Luxemburg och Polen) har tillkännagett avsevärda bidrag som komplement. Samtidigt har Europeiska investeringsbanken redan nu identifierat en första omgång projekt som kan få medel från den nya investeringsplanen.

Som ett led i arbetet att stärka kopplingarna mellan investeringar, strukturreformer och en ansvarsfull budgetpolitik har kommissionen förtydligat tolkningen av hur man kan använda den befintliga flexibiliteten i stabilitets- och tillväxtpakten⁷. Kommissionen har förtydligat tre politiska inslag, nämligen i) investeringar, särskilt den nya Europeiska fonden för strategiska investeringar som ett led i investeringsplanen för Europa, ii) strukturreformer samt iii) konjunkturläge. Dessa riktlinjer tillämpas för första gången i bedömningen för 2015 av hur medlemsstaterna följt stabilitets- och tillväxtpakten. I förslagen för de enskilda länderna förklaras hur pakten tolkats i varje enskilt fall.

Korrigerig av makroekonomiska obalanser

De landsspecifika rekommendationerna avspeglar prioriteringarna i tillväxtöversikten för 2015. De avspeglar också de särskilda behoven av att korrigera obalanser i de 16 länder där kommissionen har påträffat obalanser. Särskilt för de länder som har alltför stora obalanser omfattar rekommendationerna en rad frågor för att åtgärda obalansernas grundläggande orsaker. För Kroatien och Frankrike, där omfattande reformer krävs för att ta itu med de alltför stora makroekonomiska obalanserna, har kommissionen bedömt de politiska åtagandena i de nationella reformprogrammen och funnit att de utgör en god grund för framtidens politik och inte kräver att förfarandet vid makroekonomiska obalanser trappas upp. För de fem medlemsstater som har alltför stora obalanser kommer genomförandet av reformerna att övervakas särskilt.

Ruta 1. Medlemsstaterna och förfarandet vid makroekonomiska obalanser	
Kategori	Medlemsstater 2015*
Inga obalanser	Tjeckien, Danmark, Estland, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Österrike, Polen, Slovakien
Obalanser som kräver politiska åtgärder och övervakning	Belgien, Nederländerna, Rumänien**, Finland, Sverige, Förenade kungariket
Obalanser som kräver kraftfulla politiska åtgärder och övervakning	Tyskland, Ungern
Obalanser som kräver kraftfulla politiska åtgärder och särskild övervakning	Spanien, Irland, Slovenien
Alltför stora obalanser som kräver kraftfulla politiska åtgärder och särskild övervakning	Bulgarien, Frankrike, Kroatien, Italien, Portugal
Alltför stora obalanser som kräver kraftfulla politiska åtgärder och att förfarandet vid alltför stora obalanser inleds	-

* Grekland och Cypern är föremål för makroekonomiska anpassningsprogram.

** Rumänien är föremål för ett förebyggande program för finansiellt stöd.

⁷ COM(2015) 12, 13.1.2015.

4. Mål för rekommendationerna 2015

Undanröjande av hinder för finansiering och stöd till investeringar

Enligt Europeiska centralbankens senaste utlåningsenkät mjukades kreditvillkoren för företagslån upp ytterligare under första kvartalet 2015, vilket stöder lånefinansieringens återhämtning. Bankerna redovisade ytterligare nettolättnader av kreditvillkoren för företagslån såväl till storföretag som till små och medelstora företag.

Kreditvillkoren förblev dock överlag strängare än före krisen. Särskilt mjukades nettokreditvillkoren upp i Italien, och de svängde över från nettoåtstramning till nettouppmjukning i Nederländerna.

Efter rekommendationerna 2014 agerade flera medlemsstater för att åtgärda svagheter i finanssektorn och återställa normal utlåning till ekonomin, men framstegen är fortfarande ojämnt fördelade. Flera medlemsstater (bl.a. Irland, Portugal, Spanien, Slovenien och Förenade kungariket) har fortsatt att omstrukturera finanssektorn och återställa normal utlåning till ekonomin, även till små och medelstora företag.

I de rekommendationer som läggs fram nu tar kommissionen upp ett antal betydelsefulla olösta frågor. Exempelvis bör i banksektorn i **Bulgarien** den systemomfattande oberoende översynen av tillgångarnas kvalitet och stresstestet med interna bedömningar från bankerna färdigställas, och tillsynen över både bankväsendet och resten av finanssektorn bör stärkas. I **Spanien** måste reformen av sparbankssektorn färdigställas, liksom omstruktureringen och privatiseringen av de offentligt ägda sparbanksbankerna. I **Kroatien** bör finanssektorns förmåga att understödja återhämtningen stärkas, så att den kan hantera problem med stora andelar nödlidande företagslån, bolån i utländsk valuta och svag styrning inom vissa institutioner. **Ungern** bör verka för att återställa normal utlåning till den reala ekonomin och undanröja hinder för marknadsbaserad portföljsanering, och dessutom avsevärt minska riskerna för eventuellt ansvar till följd av ökat offentligt ägande i banksektorn. I **Irland** bör omstruktureringen av det stora flertalet bolån med betalningsförseningar bli färdig i slutet av 2015 och den irländska centralbankens övervakning bör ha stärkts. Omstruktureringen av lån till små och medelstora företag med finansiella problem och kvarvarande kommersiella fastighetslån bör göras långsiktig genom ytterligare bedömningar av bankernas resultat i förhållande till deras egna mål. **Italien** bör vidta bindande åtgärder före slutet av 2015 för att ta itu med kvarvarande svagheter i bankernas styrning, särskilt i fråga om stiftelsernas funktion, och se till att påskynda den brett upplagda nedskrivningen av nödlidande lån. I **Malta** bör små- och mikroföretagens tillgång till finansiering förbättras. **Portugal** bör agera för att minska företagets skuldberg, ta itu med andelen nödlidande företagslån i bankerna och se till att företagsbeskattningen inte gynnar lånefinansiering lika mycket. **Slovenien** bör få ned andelen nödlidande banklån genom att införa särskilda mål, förbättra bankernas förmåga att bedöma kreditrisker och förbättra de små och medelstora företagens och mikroföretagens tillgång till finansiering.

Bättre företagsklimat och högre produktivitet

Krisen har allvarligt skadat den potentiella produktionstillväxten i EU, men den potentiella tillväxten var redan före krisen trendmässigt vikande. En stor del av förlusterna av produktionstillväxt sedan krisen var av strukturell karaktär. Därför behöver strukturella hinder

åtgärdas först, för att EU:s ekonomi ska kunna slå in på en väg till mer hållbar tillväxt och undvika en långvarig stagnation.

Kommissionens investeringsplan och den nya Europeiska fonden för strategiska investeringar väntas i kombination med de europeiska struktur- och investeringsfonderna stärka investeringarna i EU. Men för att de ska få fullständig verkan måste regler och förvaltning moderniseras som ett led i ansträngningarna att förbättra investeringsklimatet. Förvaltningens och rättsväsendets effektivitet är en förutsättning för ett tillväxtfrämjande klimat för småföretagen, och här finns en hel del kvar att göra.

I ett antal medlemsstater måste förvaltningen snaras effektiviseras, samtidigt som rättsprocesser behöver löpa snabbare, rättsväsendets oberoende, kvalitet och effektivitet måste öka och systemen för offentlig upphandling behöver läggas om. Några exempel: **Bulgarien** bör utarbeta en heltäckande reform av insolvensrätten, med ledning av de internationella bästa lösningarna och kunnandet, och särskilt förbättra formerna för skedet före insolvens och omstrukturering utanför domstol. I **Tjeckien** har de senaste årens ansträngningar att ta itu med korruption avsevärt försenats, och problem med insynen i offentlig upphandling kvarstår. I **Kroatien** bör rättsväsendets effektivitet och kvalitet höjas, särskilt i handelsdomstolarna. **Italien** bör anta och genomföra de framlagda lagförslagen om bättre institutioner och modernare offentlig förvaltning, och se till att reformerna för ett effektivare civilrättsligt rättsväsende bidrar till att snabba på förfarandena. I **Lettland** skulle företagsklimatet och den offentliga förvaltningen gynnas av starkare åtgärder mot intressekonflikter och korruption. **Slovakien** bör öka investeringarna i infrastruktur, förbättra och rationalisera förvaltningsförfarandena för att få markanvändnings- och bygglov och öka konkurrensen i offentlig upphandling. I **Slovenien** förbättrades domstolarnas effektivitet under 2014, om än långsammare, men förfarandenas längd och antalet oavgjorda ärenden är fortfarande betydande.

I många medlemsstater behövs ambitiösa strukturreformer för att göra varu- och tjänstemarknaderna mer flexibla. I den årliga tillväxtöversikten 2015 framhövdes särskilt följande sex hinder av EU-omfattande betydelse: i) oproportionerliga och ogrundade tillståndskrav, särskilt i fråga om bolagsform och aktieägarkrav, ii) oklart inhemskt rättsläge i fråga om vilka regler som gäller för företag som tillhandahåller gränsöverskridande tjänster, iii) inget ömsesidigt erkännande, iv) betungande administrativa förfaranden, v) ojämnt fördelade framsteg i den pågående ömsesidiga utvärderingen av yrkesregler och lagreglerade yrken, vi) kvarstående hinder för den fria rörligheten för varor.

Därför är ett mål för de landsspecifika rekommendationerna 2015 att ytterligare minska konkurrenshämmande regleringar, sänka barriärerna för marknadstillträde och öka både den inhemska och den gränsöverskridande konkurrensen. Detta gäller bl.a. följande länder: **Tyskland**, som är ett av de EU-länder där regleringen är minst gynnsam för konkurrensen i tjänstesektorn. **Danmark**, där produktivitetstillväxten har påverkats av hinder för marknadstillträde och betungande reglering i tjänstesektorer på den inhemska marknaden, särskilt byggsektor och detaljhandel. **Spanien**, där ett antal hinder kvarstår för företagens tillväxt, bl.a. storleksberoende reglering och ett kvarstående behov av reformer av företagstjänster och yrkesorganisationer. **Frankrike**, där det finns möjligheter att öka konkurrensen i tjänstesektorn, särskilt i företagstjänster, detaljhandel och nätbranscher och där en rad regleringar och pristariffer för lagreglerade yrken hämmar den ekonomiska verksamheten. **Kroatien**, där företagsklimatet lider av allvarliga institutionella brister som orimliga hinder för tjänsteföretag och en uppsjö skattelikhande avgifter. **Ungern**, där hinder

för tillträde till tjänstemarknaden som införts på senare år inte avlägsnats och där ytterligare hinder upprestes 2014 såsom kravet att alla detaljhandelsställen ska ha ett centralt tillstånd. **Italien**, där en rad konkurrensbegränsningar fortfarande hindrar varu- och tjänstemarknadernas funktion. Allvarliga hinder kvarstår för lokala offentliga tjänster, flygplatser och hamnar, juridiska tjänster, bankväsende, apotek och hälso- och sjukvård. Dessutom kvarstår allvarliga problem inom offentlig upphandling trots mer allmänt använd centraliserad upphandling, och lokala offentliga tjänster förblir utan konkurrens.

Anpassning av de offentliga finanserna i tillväxtfrämjande riktning

De flesta medlemsstaterna fick under 2014 ned sina underskott under målet på 3 % av BNP. Euroområdet underskott fortsatte att minska till 2,4 % och den offentliga skuldkvoten förväntas minska från och med 2015. Detta ger ett finanspolitiskt rådrum för ett antal medlemsstater och en möjlighet att få ut nytta av strukturreformerna snabbare. För länder med hög skuldsättning och högt underskott krävs dock ytterligare konsolidering för att följa stabilitets- och tillväxtpakten, och de offentliga finanserna bör därför göras effektivare, bättre och mer tillväxtfrämjande.

Det finns dessutom långsiktiga frågor som behöver uppmärksammas. Ett antal medlemsstater, bl.a. Spanien, Italien och Ungern, har börjat reformera sina skattesystem och förbättra efterlevnaden. Även om många medlemsstater inser att de behöver växla skatten bort från arbetskraft och avskaffa snedvridningarna i skattesystemet, har framstegen kommit långsamt. Långsiktiga frågor rör också vård- och pensionssystemen, som utgör en stor del av de offentliga utgifterna. Samtidigt har de avgörande betydelse för social rättvisa i och mellan generationerna.

Många medlemsstater har verkat för att reformera vård- och pensionssystemen. Kommissionen rekommenderar ytterligare reformer på dessa områden i bl.a. Bulgarien, Tjeckien, Spanien, Frankrike, Kroatien, Lettland, Luxemburg, Malta, Polen, Rumänien, Slovenien och Finland.

Beträffande medlemsstaterna i förfarandet vid alltför stora underskott rekommenderar kommissionen att Malta och Polen utträder ur förfarandet. Då kvarstår nio medlemsstater i förfarandet efter denna omgång av planeringsterminen, betydligt under de 24 länder som var med i förfarandet 2011. Kommissionen har lagt fram en rapport enligt artikel 126.3 om Finland som rör landets överträdelse av fördragets kriterier om skuld och underskott, och det kan leda till att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds.

Kommissionen rekommenderar att rådet beslutar att Förenade kungariket inte har vidtagit verkningsfulla åtgärder inom förfarandet vid alltför stora underskott, eftersom landet förväntas missa tidsfristen 2014–2015 och inte har uppnått den rekommenderade genomsnittliga årliga budgetansträngningen. Kommissionen rekommenderar också att rådet utfärdar en ny rekommendation i enlighet med artikel 126.7 med 2016–2017 som ny tidsfrist.

Efter den 10 juni⁸ kommer kommissionen att bedöma Frankrikes åtgärder som svar på rådets rekommendation av den 10 mars 2015. Kommissionen har också utpekade risker i andra medlemsstater i förfarandet vid alltför stora underskott beträffande en varaktig korrigering i rätt tid av det alltför stora underskottet, och anser därför att vidare åtgärder krävs. Detta gäller

⁸ Se rådets rekommendation av den 10 mars 2015.

bl.a. Spanien och Kroatien inför tidsfristen 2016 men också Portugal inför tidsfristen 2015 (som är möjlig att nå).

Enligt kommissionens vårprognos 2015 föreligger en risk för betydande avvikelser i Ungern under 2015. Under 2016 spås enligt det politiska nollalternativet betydande eller små avvikelser i flera länder. I samtliga dessa fall anser kommissionen att ytterligare åtgärder krävs.

Enligt kommissionens meddelande om flexibiliteten inom stabilitets- och tillväxtpaktens befintliga regler⁹ kan ett antal medlemsstater dra nytta av flexibiliteten redan 2016. Litauen kommer att kunna utnyttja klausulen om pensionsreform, förutsatt att Eurostat bekräftar att reformen verkligen är systemomfattande. Italien kan åberopa strukturreformsklausulen, förutsatt att regeringen vidtar nödvändiga åtgärder under 2015 (mer om detta i de landsspecifika rekommendationerna). Den italienska regeringens reaktion på författningsdomstolens avgörande om pensioner i slutet av april 2015 kommer att bevakas, för att avgöra om en rapport enligt artikel 126.3 i EUF-fördraget kan bli nödvändig senare, och de budgetpolitiska målen behöver ändras i enlighet med det.

Vägledning om vidare åtgärder enligt stabilitets- och tillväxtpakten återspeglas i de landsspecifika rekommendationer som kommissionen lagt fram.

Ruta 2. Medlemsstaterna och stabilitets- och tillväxtpakten per den 13 maj 2015	
Inget förfarande vid alltför stora underskott	Bulgarien, Belgien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Ungern, Nederländerna, Österrike, Rumänien, Slovakien, Sverige
Förfarande avslutas	Malta, Polen
Pågående förfarande	Spanien, Grekland, Frankrike, Irland, Kroatien, Cypern, Portugal, Slovenien
Ny tidsfrist: 2016/2017	Förenade kungariket
Ev. inledande av förfarande	Finland

Bättre sysselsättningspolitik och bättre socialt skydd

I den årliga tillväxtöversikten 2015 framhöll kommissionen att arbetsmarknaderna behövde bli mer dynamiska och att den höga arbetslösheten behövde åtgärdas. Detta har avgörande betydelse för ökad sysselsättning och för att motverka problem som en starkt uppdelad arbetsmarknad, långtidsarbetslöshet, ungdomsarbetslöshet och felmatchning av färdigheter. Stela regler för uppsägning och långdragna arbetstvister kan hämma nya tillsvidareanställningar, begränsa rörligheten på arbetsmarknaden och gynna en orimlig

⁹ Se fotnot 8.

tillväxt av tidsbegränsade avtal. Hög skatt på arbete, särskilt för låginkomsttagare, kan motverka nya jobb och skapa incitament för att inte ta sig in på arbetsmarknaden. Främjandet av nya jobb kräver också att reallönerna utvecklas i takt med produktiviteten, och speglar skillnaderna på bransch- och företagsnivå. Att ta hänsyn till hur konkurrens- och produktivitetsvillkoren utvecklas i och mellan olika sektorer kan kräva en viss flexibilitet för differentierad lönebildning. Mekanismerna på detta område bör utvecklas i samarbete med arbetsmarknadens parter och i enlighet med nationell praxis och tradition. Om lönebildningsmekanismerna leder till löner som inte överensstämmer med produktivitetsläge och utveckling, kan arbetstillfällena gå förlorade eller så kan arbetsmarknaderna delas upp, om arbetsgivarna använder sig av alternativa anställningsformer som inte omfattas av mekanismerna. Resurseffektiva och ändamålsenliga yrkesutbildningsprogram, som omfattar målinriktad vuxenutbildning, har stor betydelse för att öka anställbarheten. De offentliga arbetsförmedlingarnas uppdrag behöver också ses över i en del medlemsstater, och aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder kan inriktas bättre på att stödja inkluderingen av dem som befinner sig längst från arbetsmarknaden. Långtidsarbetslösheten måste angripas med en kombination av effektivt socialt skydd och satsningar på anställbarhet.

Kommissionen noterar att framsteg gjorts i en del medlemsstater, men anser att reformerna av arbetsmarknaden måste fortgå med tanke på det allvarliga arbetsmarknadsläget i många medlemsstater. I **Frankrike** är arbetskraftskostnaden vid minimilönen fortfarande hög jämfört med andra medlemsstater, och den utvecklas på ett sätt som inte stöder konkurrenskraft och nya jobb. Dessutom kan den gällande indexregleringen av lönerna med den rådande låga inflationen leda till löneökningar som är större än vad som krävs för att bevara köpkraften. I **Polen** är andelen tidsbegränsade anställningar högst i EU, samtidigt som övergångarna från tillfällig till fast anställning är få och löneskillnaderna är bland de högsta i EU. Stela bestämmelser om uppsägning, långdragna rättsprocesser och andra bördor ger arbetsgivarna incitament att använda tidsbegränsade och andra atypiska anställningsformer. Dessutom leder den upplevda höga kostnaden för anställningsavtal som omfattas av den reguljära anställningslagstiftningen till en orimlig mängd civilrättsliga anställningsavtal (attraktiva för arbetsgivarna eftersom de sociala avgifterna är lägre), men det kan försämra anställningarnas kvalitet, särskilt för unga arbetstagare.

Andra politikområden inom Europeiska planeringsterminen

Till följd av den nya inriktningen och de nya prioriteringarna i de landsspecifika rekommendationerna 2015 på frågor av makroekonomisk och social betydelse som kräver insatser av medlemsstaterna i närtid, har antalet rekommendationer minskat avsevärt.

Det innebär emellertid inte att de områden som ingått i de mer utförliga landsspecifika rekommendationerna från tidigare år förlorat i betydelse. Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka dem i landsrapporterna och fortsätta att uppmuntra medlemsstaterna att ta ett helhetsgrepp i sina nationella reformprogram. Många av dessa frågor kommer att tas upp i andra sammanhang (t.ex. inom ramen för energiunionen, den digitala inre marknaden, styrningen av och tillsynen över den inre marknaden och på andra politikområden som miljö, europeiska området för forskning och innovationsunionen) eller i diskussioner om genomförande av politiken med ansvariga utskott i Europaparlamentet, med ansvariga rådskonstellationer och med aktuella berörda parter. Om EU-rätten inte tillämpas korrekt kommer kommissionen att använda överträdelseförfaranden för att garantera efterlevnaden i stället för att utfärda rekommendationer.

I fall där kommissionen har uppmärksammat att reformer pågår men att dessas inverkan ännu inte kan bedömas, utfärdar den inga rekommendationer i år men framhåller att den kommer att övervaka genomförandet och resultaten för att se om reformerna ger förväntat resultat.

5. AVSLUTNING

Större koncentration, mer tid att diskutera och fler möjligheter att dryfta sakfrågorna på grundval av evidens och europeiska prioriteringar: enligt kommissionens mening är detta vägen till en starkare, mer ändamålsenlig planeringstermin på nationell nivå och EU-nivå.

Att rationalisera Europeiska planeringsterminen verkar för att öka den politiska delaktigheten och ansvarsutkrävandet och är utformat för att bidra till att de landsspecifika rekommendationerna genomförs bättre. Syftet med denna nya modell, som bygger på medlemsstaternas uppfattningar om EU:s styrformer, är gå vidare med reformerna så att deras positiva verkningar blir märkbara för företag och enskilda.

Kommissionen uppmanar rådet att ställa sig bakom den föreslagna modellen för de landsspecifika rekommendationerna 2015–2016 och uppmanar medlemsstaterna att genomföra dem fullständigt.

De årliga prioriteringarna behöver fastställas inom ramen för en ny långsiktig ekonomisk strategi. Därför arbetar kommissionen på en halvtidsöversyn av strategin Europa 2020, och tänker lägga fram den före årsslutet.

Kommissionen kommer också att fortsätta sitt arbete på att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen, bl.a. genom att se över ramarna för ekonomisk styrning.

BILAGA 1 - LANDSSPECIFIKA REKOMMENDATIONER I EU 2015–2016

	Offentliga finanser och välfärd				Finanssektor		Arbetsmarknad			Varu- och tjänstemarknader		Utbildning	Social inkludering	Förvaltning	
	Offentliga finanser	Skatter	Pensionssystem	Hälsa- och sjukvård	Banker och tillgång till finansiering	Bostäder och privata skulder	Arbetsmarknad	Skatt på arbete	Lönebildning	Tjänste- och nätbranscher	Innovation och företagsklimat	Utbildning och färdigheter	Fattigdom och social inkludering	Modernisering av förvaltning, rättsstat	
AT															AT
BE															BE
BG															BG
CZ															CZ
DE															DE
DK															DK
EE															EE
ES															ES
FI															FI
FR															FR
HR															HR
HU															HU
IE															IE
IT															IT
LT															LT
LU															LU
LV															LV
MT															MT
NL															NL
PL															PL
PT															PT
RO															RO
SE															SE
SI															SI
SK															SK
UK															UK
Euroomr.															Euroomr.

BILAGA 2 – EUROPA 2020-MÅLEN¹⁰

*Länder som uttryckt sina nationella mål i förhållande till en annan indikator än den som används för EU:s totala mål.

Medlemsstaternas mål	Sysselsättning (%)	FoU (% av BNP)	Minskning av utsläpp (jämfört med 2005) ¹¹	Förnybar energi (% av slutlig bruttoenergiförbrukning)	Energi-effektivitet ¹²	Avhopp från skolan (%)	Högre utbildning (%)	Minskning av personer som riskerar fattigdom eller social exkludering (antal personer)
EU:s totala mål	75 %	3 %	-20 % (jämfört med 1990)	20 %	20 %	<10 %	40 %	20 000 000
AT	77–78 %	3,76 %	-16 %	34 %	31,5	9,5 %	38 % (inkl. ISCED 4/4a)	235 000
BE	73,2 %	3 %	-15 %	13 %	43,7	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	15,8	11 %	36 %	260 000
CY	75–77 %	0,5 %	-5 %	13 %	2,2	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (endast off. sektor)	9 %	13 %	39,6	5,5 %	32 %	Hålla kvar antalet personer som riskerar fattigdom eller social exkludering på 2008 års nivå, och försöka minska det med 30 000*.
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	276,6	<10 %	42 % (inkl. ISCED 4)	Minska antalet långtidsarbetslösa med 320 000 jämfört med 2008*
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	17,8	<10 %	40 %	Minska antalet personer i hushåll med låg arbetsintensitet med 22 000 jämfört med 2008*
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	6,5	9,5 %	40 %	Minska andelen som riskerar fattigdom till 15 %*
EL	70 %	1,21 %	-4 %	18 %	27,1	9,7 %	32 %	450 000
ES	74 %	2 %	-10 %	20 %	119,9	15 % (avhoppare)	44 %	1 400 000–1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	35,9	8 %	42 % (smal nationell definition)	Minska antalet personer som riskerar fattigdom eller social exkludering till 770 000
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	236,3	9,5 %	50 % (åldrarna 17–33 år)	1 900 000
HR	62,9 %	1,4 %	11 %	20 %	9,2	4 %	35 %	Minska antalet personer som riskerar fattigdom eller social exkludering till 1 220 000 (motsvarar en minskning med 150 000 personer)

¹⁰ Nationella mål enligt de nationella reformprogrammen från april 2015.

¹¹ De nationella målen för minskning av utsläpp enligt beslut 2009/406/EG avser utsläpp som inte ingår i systemet för handel med utsläppsrätter. Utsläppen i systemet för handel med utsläppsrätter ska minskas med 21 % jämfört med 2005. Den motsvarande totala minskningen blir -20 % jämfört med 1990. Målen är uppställda som utsläppsminskningar eller största tillåtna ökning av utsläppen.

¹² Enligt artikel 3.1 a i energieffektivitetsdirektivet 2012/27/EU ska EU:s energianvändning 2020 vara högst 1 474 miljoner ton oljeekvivalenter primärenergi eller högst 1 078 miljoner ton oljeekvivalenter slutlig energi. I denna tabell anges endast primärenergianvändning 2020 uttryckt i miljoner ton oljeekvivalenter.

Medlemsstaternas mål	Sysselsättning (%)	FoU (% av BNP)	Minskning av utsläpp (jämfört med 2005) ¹¹	Förnybar energi (% av slutlig bruttoenergiförbrukning)	Energi-effektivitet ¹²	Avhopp från skolan (%)	Högre utbildning (%)	Minskning av personer som riskerar fattigdom eller social exkludering (antal personer)
HU	75 %	1,8 %	10 %	13 %	26,6	10 %	30,3 %	450 000
IE	69-71 %	Omr. 2 % (2,5 % av BNP)	-20 %	16 %	13,9	8 %	60 %	Minska befolkningen i kombinerad fattigdom med minst 200 000 (bestående fattigdom, risk att drabbas av fattigdom eller materiell fattigdom)*
IT	67-69 %	1,53 %	-13 %	17 %	158	16 %	26-27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %	6,49	<9 %	48,7 %	Minska antalet personer som riskerar fattigdom eller social exkludering till 814 000
LU	73 %	2,3-2,6 %	-20 %	11 %	4,48	<10 %	66 %	6,000
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	5,37	10 %	34-36 %	121 000 (som riskerar fattigdom efter sociala transfereringar och/eller bor i hushåll med mycket låg arbetsintensitet)*
MT	70 %	2 %	5 %	10 %	0,825	10 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %	60,7	<8 %	40 %	Minska antalet personer (0-64 år) som bor i hushåll med mycket låg arbetsintensitet med 100 000*
PL	71 %	1,7 %	14 %	15 %	96,4	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	2,7-3,3 %	1 %	31 %	22,5	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %	42,99	11,3 %	26,7 %	580 000
SE	>80 %	4 %	-17 %	49 %	43,4	<10 %	40-45 %	Minska andelen personer i åldrarna 20-64 år som inte arbetar (utom heltidsstuderande), är långtidsarbetslösa eller långtidssjukskrivna till gott och väl under 14 %*
SI	75 %	3 %	4 %	25 %	7,31	5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1,2 %	13 %	14 %	16,2	6 %	40 %	170 000
UK	Inget	Inget	-16 %	15 %	175	Inget	Inget	Inget